

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«КІЦМАНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова приймальної комісії
Біляр І.Г.
2022 р.

ПРОГРАМА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ

з конкурсного предмета «Українська мова»
для вступників на основі повної загальної середньої освіти
для здобуття освітньо-професійного рівня
фахового молодшого бакалавра

Розглянуто і схвалено на засіданні циклової
комісії гуманітарних дисциплін
Протокол № 10 від «13» 05 2022 р.
Голова комісії Карасьова М. В. Карасьова

Кіцмань, 2022 рік

I. Пояснювальна записка

Програма вступного випробування у формі індивідуальної усної співбесіди з навчальної дисципліни «Українська мова» для вступників на основі повної загальної середньої освіти Відокремленого структурного підрозділу «Кіцманський фаховий коледж Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» відповідає Державному стандарту базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392). Програма відповідає чинній програмі з української мови (рівень стандарту) для 5 – 11 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженій Наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407.

Матеріал програми розподілено за такими розділами: «Фонетика. Графіка», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика», «Орфоепія», «Орфографія», «Розвиток мовлення».

Програма з української мови складається з трьох основних розділів:

“Фонетика і орфографія” - визначає основні і дуже важливі правила написання слів, знання яких є яскравою ознакою культури мови людини;

“Морфологія” - вчить розрізняти одну частину мови від іншої (інколи тільки текст підказує, до якої частини мови належить те чи інше слово), знати їх творення і змінювання, від чого залежить їх написання;

“Синтаксис і пунктуація” - долучає до таємниць творення й вираження думки за допомогою речень, які є різні за побудовою, метою висловлення та інтонацією, а значить, відмінні за пунктуаційними знаками.

II. ЦІЛІ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА:

Абітурієнт повинен **знати**:

- Вживання великої букви.
- Правила переносу частин слова.
- Правопис голосних. Чергування е з и, і з іншими голосними. Правопис ненаголошених голосних.
- Спрощення в групах приголосних.
- Обґрунтовувати розстановку розділових знаків за допомогою вивчених правил.
- Вживання м'якого знака та апострофа.
- Подвоєння та подовження приголосних. Правопис слів іншомовного походження.
- Відмінювання та правопис відмінкових закінчень іменників та прикметників.
- Правопис відмінкових форм числівника.
- Відмінювання і правопис займенників.
- Правопис дієслів.
- Правопис прислівників.

- Правопис прийменників та сполучників.
 - “Не” з іменними частинами мови, прислівником, дієсловом.
 - Розділові знаки в простому реченні. Тире в простому неускладненому реченні. Розділові знаки між групою підмета і групою присудка.
 - Однорідні члени речення. Розділові знаки між однорідними членами речення.
 - Узагальнюючі слова і розділові знаки при них.
 - Відокремлені члени речення. Відокремлені додатки та обставини. Відокремлені і невідокремлені означення. Прикладна як різновид означення. Розділові знаки при прикладці.
 - Звертання. Розділові знаки при звертанні.
 - Вставні слова і речення. Вставлені слова і речення.
 - Складнопідрядні речення. Розділові знаки в складнопідрядних реченнях.
 - Порівняльні звороти.
 - Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.
 - Пряма мова і розділові знаки при ній. Передача прямої мови непрямою.
- Цитати. Розділові знаки при цитатах.

Абітурієнт повинен **уміти**:

- Знаходити вивчені орфограми, пояснювати їх за допомогою правил.
- Правильно записувати слова з вивченими орфограмами.
- Знаходити і виправляти орфографічні помилки.
- Правильно ставити розділові знаки в реченнях з різними видами зв'язку.
- Знаходити і виправляти пунктуаційні помилки на вивчені правила.

III. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1.1 Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія.

Алфавіт. Наголос. Основні випадки уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Основні випадки чергування у-в, і-й. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Сполучення йо, ьо. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Найпоширеніші випадки чергування приголосних звуків. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис н та нн у прикметниках і дієприкметниках, не з різними частинами мови.

1.2 Лексикологія. Фразеологія

Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Загальноживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова. Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про фразеологізми.

1.3 Будова слова. Словотвір

Будова слова. Спільнокореневі слова й форми того самого слова.

1.4 Морфологія

Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні й загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Число іменників. Відмінювання іменників. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Кличний відмінок (у власних чоловічих та жіночих іменах). **Прикметник** як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста і складна форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. **Числівник** як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників. Узгодження числівників з іменниками. Уживання числівників для позначення часу й дат. **Займенник** як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників. **Дієслово** як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособові дієслова. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Особові закінчення дієслів I та II дієвідміни. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу. **Дієприкметник** як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то. Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот. **Прислівник** як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого і найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу. Службові частини мови. **Прийменник** як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників. **Сполучник** як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні і підрядні. Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників. Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови. **Частка** як службова частина мови. Правопис часток. **Вигук** як частина мови. Правопис вигуків.

1.5 Синтаксис

Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами та частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені. Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертань) Просте двоскладне речення. Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Зв'язок між підметом і присудком. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні. Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток. Обставина. Порівняльний зворот. Односкладні речення. Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Просте ускладнене речення. Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки - непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні. Складне речення. Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення. Складносурядне речення. Єднальні, протиставні й розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки в складносурядному реченні. Складнопідрядне речення. Складнопідрядне речення, його будова. Головна й підрядна частини. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку в складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умови, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, розділові знаки в них. Безсполучникове складне речення. Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні. Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку. Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку, розділові знаки в ньому. Способи відтворення чужого мовлення. Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид

прямої мови. Діалог. Розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом.

1.6 Стилїстика

Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції.

1.7 Розвиток мовлення

Види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення. Тема й основна думка висловлення. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Основні ознаки тексту: зв'язність, комунікативність, членованість, інформативність. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення.

ІV. ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ

1. Звуки мови. Класифікація приголосних звуків.
2. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ.
3. Поняття про букву. Український алфавіт.
4. Спрощення в групах приголосних. Винятки з правила.
5. Основні випадки чергування у-в, і-й.
6. Правила вживання знака м'якшення.
7. Правила вживання апострофа.
8. Творення нових слів за допомогою суфіксів -ськ(ий), -ств(о).
9. Випадки подвоєння букв.
10. Подовження приголосних.
11. Правопис префіксів з, с, роз, без, через, пре, при.
12. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах.
13. Подвоєння і подовження в словах іншомовного походження.
14. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення.
15. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова.
16. Поняття про синоніми, пароніми, антоніми.
17. Поняття про омоніми.
18. Застарілі слова й неологізми.
19. Поняття про фразеологічні одиниці.
20. Іменник як частина мова. Рід іменника. Рід невідмінюваних іменників.
21. Іменник як частина мова. Число іменника. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини.
22. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта.
23. Поділ іменників першої та другої відмін на групи.
24. Букви -а(-я), -у(-ю) в закінченнях іменників чоловічого роду другої відміни.

25. Творення та правопис імен по батькові.
26. Правопис складних іменників.
27. Прикметник як частина мова. Розряди прикметника.
28. Творення ступенів порівняння прикметників.
29. Правопис частки не з прикметниками.
30. Загальна характеристика числівника.
31. Відмінювання числівників від п'яти до вісімдесяти.
32. Відмінювання числівників від двохсот до дев'ятисот.
33. Відмінювання числівників сорок, дев'яносто, сто.
34. Особливості відмінювання порядкових числівників.
35. Загальне поняття про займенник. Розряди за значенням.
36. Дієслово як частина мови. Форми дієслова.
37. Дієслова I та II дієвідміни.
38. Правопис частки не з дієсловами.
39. Дієприкметник як особлива форма дієслова.
40. Розділові знаки при дієприкметниковому звороті.
41. Правопис частки не з дієприкметниками.
42. Дієприслівник як особлива форма дієслова.
43. Розділові знаки при дієприслівниковому звороті.
44. Прислівник як частина мови. Розряди за значенням.
45. Творення ступенів порівняння прислівників.
46. Написання прислівників через дефіс.
47. Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням і будовою.
48. Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю.
49. Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням.
50. Правопис часток через дефіс.
51. Види речень за метою висловлювання та за емоційним забарвленням.
52. Способи вираження підмета як головного члена речення.
53. Типи присудків. Способи їх вираження.
54. Правила вживання тире між підметом і присудком.
55. Означення як член речення. Узгоджене й неузгоджене означення.
56. Прикладка як різновид означення. Правила вживання розділових знаків при прикладці.
57. Додаток як член речення. Прямий і непрямий додаток.
58. Обставина як член речення. Типи обставин за значенням.
59. Типи односкладних речень.
60. Поняття про однорідні члени речення.
61. Однорідні і неоднорідні означення.
62. Кома при однорідних членах речення.
63. Узагальнювальні слова при однорідних членах речення, розділові знаки при них.

64. Розділові знаки при звертанні.
65. Вставні слова, їх роль у реченні.
66. Порівняльні звороти. Розділові знаки при конструкціях з як, мов, наче.
67. Розділові знаки при відокремлених додатках.
68. Розділові знаки при відокремлених обставинах.
69. Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному.
70. Поняття про складносурядне речення.
71. Розділові знаки в складносурядному реченні.
72. Поняття про складнопідрядне речення, його будову.
73. Основні види підрядних речень.
74. Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами.
75. Поняття про складне безсполучникове речення.
76. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.
77. Способи відтворення чужого мовлення. Пряма й непряма мова.
78. Розділові знаки при прямій мові.
79. Цитата як різновид прямої мови. Розділові знаки при цитуванні.
80. Стилї мовлення, їх основні ознаки.
81. Поставити наголос в словах.
82. Навести приклади багатозначності слів.
83. Навести приклади слів у прямому та переносному значенні.
84. Підібрати п'ять прикладів омонімів.
85. До поданих слів підібрати антоніми.
86. Серед поданих слів вказати прикметники.
87. Утворити ступені порівняння прикметників.
88. Розділити подані числівники на кількісні й порядкові.
89. В реченнях визначити прислівники.
90. Скласти три речення з присвійними займенниками.
91. Назвати вказівні займенники.
92. Від поданих дієслів утворити дієприкметники.
93. Навести 5 прикладів прислівників, що пишуться через дефіс.
94. В реченнях вказати прийменники та пояснити їх правопис.
95. Навести приклади речень, коли ставиться тире між підметом і присудком.
96. Визначити другорядні члени речення.
97. В поданих реченнях визначити однорідні члени.
98. Скласти два речення із звертаннями.
99. Навести приклади 2 речень з вставними словами.
100. Скласти 3 складносурядні речення, в яких би між їх частинами ставилися такі розділові знаки: кома, крапка з комою, тире.
101. Скласти два речення з прямою мовою та замінити її непрямою.
102. Навести приклад двох поширених речень і визначити другорядні члени речення.

103. Навести 3 речення з прямою мовою та вкажіть слова автора.
 104. Назвати жанри, в яких реалізується науковий стиль.
 105. Назвати жанри, в яких реалізується офіційно-діловий стиль.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів знань вступника з мови здійснюється на основі:

а) врахування основної мети, що передбачає різнобічний мовленнєвий розвиток особистості;

б) освітнього змісту навчального предмета, який розподіляється на чотири елементи: знання, вміння й навички, досвід творчої діяльності і досвід емоційно-ціннісного ставлення до світу;

в) функціонального підходу до мовного курсу, який передбачає вивчення мовної теорії в аспекті практичних потреб розвитку мовлення.

Об'єктами оцінювання мають бути:

- мовленнєві вміння й навички з чотирьох видів мовленнєвої діяльності;
- знання про мову й мовлення;
- мовні вміння та навички;
- досвід творчої діяльності;
- досвід особистого емоційно-ціннісного ставлення до світу.

При оцінюванні усної відповіді потрібно керуватись такими критеріями:

- Повнота і правильність відповіді.
- Ступінь усвідомлення, розуміння вивченого.
- Мовленнєве оформлення відповіді.

Відповідь повинна бути зв'язним, логічно послідовним повідомленням на певну тему, виявляти вміння застосовувати визначення, правила до конкретних випадків.

100 - 105	Вступник не може дати відповідь на жодне запитання, не орієнтується у темах, не розуміє основних мовних понять. Мовлення вступника не логічне, містить значну кількість фонетичних, орфоепічних, стилістичних, семантичних чи синтаксичних помилок.
106 – 110	Відповідь вступника містить лише уривчасті відомості, не наведено потрібні визначення, приклади. Вступник не може побудувати зв'язного речення. Не відрізняє основні лексичні поняття та норми.
111 - 115	Відповідь на питання неповна, нелогічна не аргументована. Вступник погано орієнтується в темі питання, демонструє низькі знання, говорить невпевнено, плутається в поняттях. Демонструє незнання та нерозуміння філологічної термінології та внутрішніх зв'язків, не вміє застосовувати знання на практиці. Мовлення абітурієнта містить значну кількість фонетичних, орфоепічних, стилістичних, семантичних чи синтаксичних помилок.
116 - 120	Відповідь на питання неповна, логічно непослідовна,

	аргументована лише поодинокими прикладами; допускається неточностей у прикладах. Абітурієнт погано орієнтується в темі питання, демонструє низькі знання, відповідає на додаткові запитання частково, говорить невпевнено, плутається в поняттях. Демонструє недостатнє знання та розуміння філологічної термінології та внутрішніх зв'язків, не вміє застосовувати знання на практиці. Мовлення абітурієнта містить багато фонетичних, орфоепічних, стилістичних, семантичних чи синтаксичних помилок
121 - 126	Відповідь на питання неповна, логічно непослідовна, аргументована лише поодинокими прикладами; допускається неточностей у прикладах. Абітурієнт погано орієнтується в темі питання, демонструє низькі знання, відповідає на частину додаткових чи уточнюючих запитань, говорить невпевнено, плутається в поняттях. Демонструє недостатнє знання та розуміння філологічної термінології та внутрішніх зв'язків, не вміє застосовувати знання на практиці. Мовлення абітурієнта містить дев'ять-десять акцентуаційних, фонетичних, орфоепічних, стилістичних, семантичних чи синтаксичних помилок.
126 - 130	Відповідь на питання неповна, логічно непослідовна, аргументована недостатньою кількістю прикладів допускається неточностей у прикладах. Абітурієнт погано орієнтується в темі питання, демонструє невисокі знання, потребує певного часу для відповіді на додаткові чи уточнюючі запитання, говорить невпевнено, плутається в поняттях. Демонструє недостатнє знання та розуміння філологічної термінології та внутрішніх зв'язків, не вміє застосовувати знання на практиці. Мовлення абітурієнта містить акцентуаційні, фонетичні, орфоепічні, стилістичні, семантичні чи синтаксичні помилки.
131 – 136	Вступник може розрізнити об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи; мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, будує лише окремі, не пов'язані між собою речення; лексика висловлювання дуже бідна.
136 – 140	Вступник фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; виявляє здатність елементарно викласти думку; може усно відтворити кілька термінів, явищ без зв'язку між ними; будує лише окремі фрагменти висловлювання; лексика і граматична будова мовлення бідна й одноманітна.
141 - 146	Вступник відтворює менш як половину навчального матеріалу; може дати відповідь із кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі положення завдання; не має

	сформованих практичних умінь та навичок; висловлювання не є завершеним текстом, хибує на непослідовність викладу, пропуск фрагментів, важливих для розуміння думки; лексика і граматична будова збіднені.
146 - 150	Вступник має недостатній рівень знань; знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника, повторити за зразком певну операцію, дію; описує явища, процеси без пояснень причин, слабо орієнтується в поняттях; висловлювання характеризується неповнотою і поверховістю в розкритті теми; порушенням послідовності викладу; не розрізняється основна та другорядна інформація; добір слів не завжди вдалий.
151 - 155	Вступник знає більш як половину навчального матеріалу; розуміє основний навчальний матеріал; здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, відтворити його з помилками та неточностями; формулює поняття, наводить приклади; підтверджує висловлене судження прикладами; питання значною мірою розкриті, але трапляються недоліки за низкою показників; поверхово розкрито питання, бракує єдності стилю та ін.
156 - 160	Вступник виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання на практиці; виклад загалом зв'язний, питання в цілому розкрито, але помітний репродуктивний характер, відсутня самостійність суджень, їх аргументованість, добір слів не завжди вдалий тощо.
161 - 165	Вступник правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст; розуміє основоположні теорії і факти, установлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок; вдало добирає лексичні засоби але у відповіді є недоліки, наприклад: відхилення від теми, порушення послідовності її викладу; основна думка не аргументується, правила не завжди підтверджуються прикладами тощо.
166 - 170	Знання вступника є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати, установлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між мовними явищами, фактами, робити висновки; вдало добирає лексичні засоби; відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з

	деякими неточностями.
171 - 175	Вступник вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, уміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття; вдало добирає лексичні засоби. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень.
176 - 180	Вступник володіє глибокими й міцними знаннями, робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові мовні факти, явища, ідеї, наводить доречні приклади. Мова відзначається багатством словника, граматичною правильністю, додержанням стильової єдності і виразності.
181 - 185	Вступник володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх; уміє застосувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності. Відповідь у цілому відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю
186 - 190	Вступник має системні, дієві знання, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки; вирішує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу явищ; відповідь повна, глибока, аргументована, вступник уміє застосовувати знання творчо. Відповідь відзначається багатством слововживання, граматичною правильністю.
191 - 195	Вступник відповідає на питання повністю, його відповідь логічно побудована, аргументована достатньою кількістю прикладів відповідно до теми запитання. Орієнтується в темі питання, демонструє ґрунтовні знання, легко, швидко та впевнено відповідає на додаткові чи уточнюючі запитання, говорить впевнено.
196 - 200	Вступник демонструє глибокі знання та розуміння не лише філологічної термінології, але й внутрішніх зв'язків, уміння застосовувати знання на практиці. Мовлення абітурієнта грамотне, багате на мовні засоби, не містить акцентуаційних, фонетичних, орфоепічних, семантичних, синтаксичних, стилістичних помилок.

VI. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Глазова О. П. Українська орфографія: тренувальні вправи, контрольні завдання, диктант. - Харків, 2004.
2. Зубков М. Збірник диктантів для випускників та абітурієнтів з української мови. – Харків: СПДФО Співак Т.К., 2007.

3. Зубков М. Українська мова. Універсальний довідник. – Харків: ВД «ШКОЛА», 2009.
4. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів. – К.: Вища школа, 1997.
5. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: навчальний посібник. – К.: Вища школа, 2007.
6. Ладоня В.О. Українська мова. Посібник для підготовки молодших спеціалістів вищих навчальних закладів. – К.: Вища школа, 2001.
7. Новий довідник: Українська мова. Українська література. - К.: ТОВ «КАЗКА», 2008.
9. Орфографія української мови просто про складне / Радченко І. – К.: «Шкільний світ», 2008.
8. Пазяк О. М. Українська мова: Практикум. - К.: Либідь, 2001.
9. Плющ М.Я., Гринас Н.Я. Граматика української мови в таблицях: навчальний посібник. – К.: Вища школа. - 2004.
10. Радченко І. Орфографія української мови. Просто про складне / Українська мова та література. Бібліотека «Шкільний світ», № 4, 2008.
11. Українська мова. Підручник для 8 класу ЗНЗ. Авраменко О.М., Борисюк Т.В., Почтаренко О.М. ТОВ «Видавництво «Грамота».
12. Українська мова. Підручник для 8 класу ЗНЗ. Глазова О.П. ТОВ «Фоліо».
13. Українська мова. Підручник для 8 класу ЗНЗ. Єрмоленко С.Я., Сичова В.Т., Жук М.Г. ТОВ «Видавництво «Грамота». \
14. Українська мова. Підручник для 8 класу ЗНЗ. Заболотний О.В., Заболотний В.В. ТОВ «Видавництво «Генеза».
15. Українська мова. Підручник для 8 класу ЗНЗ. Караман С.О., Горошкіна О.М., Караман О.В., Попова Л.О. ТОВ «Літера ЛТД».
16. Українська мова. Підручник для 8 класу ЗНЗ. Пентилюк М.І., Омельчук С.А., Гайдаєнко І.В., Ляшкевич А.І. ТОВ «Видавництво «Ранок».
17. Українська мова. Підручник для 8 класу ЗНЗ. Ющук І.П. Навчальна книга – Богдан.
18. Українська мова. Підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Голуб Н.Б., Ярмолюк А.В.).
19. Українська мова. Підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Авраменко О.М.).
20. Українська мова. Підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Глазова О.П.).
21. Українська мова: Підруч. для 10-11 кл. пік. з укр. та рос. мовами навчання / О.М. Беляєв та ін. – К.: Освіта, 2007.
22. Український правопис/ НАН України, Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні; Інститут Української мови. - К.: Наукова думка, 1997.
23. Фурдуй М. 1. Українська мова. Практикум з правопису. - К.: Либідь, 2004.
24. Ющук І.П. Українська мова. Практикум з правопису української мови. – К.: Освіта, 2007